

Egzamin
Prawo międzynarodowe publiczne
SSP II
1 września 2016 r.

1. Prezes Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości ma przedstawić przed Zgromadzeniem Ogólnym ONZ raport na temat aktywności MTS. Biuro Prawne Trybunału jest odpowiedzialne za przygotowanie poszczególnych części raportu. Jeden z wątków ma dotyczyć kwestii zatytułowanej „*Prawo międzynarodowe publiczne – między jednością a fragmentacją*”. Należysz do zespołu, który ma przedłożyć opinię prawną w tej sprawie. Przygotuj jej treść. Opinia zostanie włączona do raportu. Ma ona wyrażać przedmiotowe stanowisko MTS w analizowanej kwestii, z uwzględnieniem m.in. jego orzecznictwa oraz doktrynalnych odwołań do art. 38 Statutu MTS. [25 pkt]

2. Państwa A, B, C, D zawarły w 2001 r. umowę z Bamako o potwierdzeniu trwałości wzajemnych granic. W treści umowy nie zawarto postanowień dotyczących ewentualnego przystąpienia do umowy przez inne państwa oraz jej wygaśnięcia. Po upływie dwóch lat państwo E zgłosiło zamiar przystąpienia do umowy. Państwa A, B i C wyraziły zgodę na to przystąpienie, zaś państwo D sprzeciwiło się. Państwa A, B i C powołując się na klauzulę radykalnej zmiany okoliczności (*clausula rebus sic stantibus*) uznały, że umowa w ich relacjach wygasła w odniesieniu do państwa D. W następstwie czego w 2003 r. ich przedstawiciele w randze ambasadorów parafowali dokument o akcesji państwa E do przedmiotowej umowy. Z kolei przedstawiciel państwa D stwierdził, że umowa pozostaje w mocy w stosunku do wszystkich państw, a parafowanie aktu o akcesji jest bezskuteczne. W wyniku dwustronnych negocjacji minister spraw zagranicznych państwa C w 2004 r. przychylił się do argumentacji państwa D i stwierdził, że parafowanie dokumentu o akcesji przez państwo C nie wywołało żadnych następstw prawnych, a przedmiotowa wielostronna umowa nadal pozostaje w mocy. W odpowiedzi na tę postawę państw C i D pozostałe państwa A, B i E w 2005 r., uznały że umowa w odniesieniu do nich została skutecznie poszerzona z chwilą jej parafowania, a wygasła w stosunku do państw C i D. Od chwili tego stwierdzenia przez kolejne 10 lat wszystkie państwa podtrzymywały swoje stanowiska. W 2015 r. państwo C podniosło w stosunku do państwa B zarzut naruszenia umowy z Bamako poprzez

podjęcie przez państwo B działań regulacyjnych na granicznej niezeglownej rzece, co doprowadziło do zmiany jej przebiegu, a w konsekwencji także przebiegu wspólnej granicy na niekorzyść państwa C. W 2000 r. premierzy państw B i C na wspólnej konferencji prasowej wyrazili przekonanie, że powszechną normą prawa międzynarodowego jest ustalanie przebiegu granicy na niezeglownych rzekach wzdłuż linii mediany. Wnosząc skargę do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości państwo C powołało się na zawartą w przedmiotowej umowie klauzulę sądową pozwalającą przekazywać spory związane z interpretacją i stosowaniem umowy do MTS. Państwo B w pisemnej odpowiedzi stwierdziło, że kwestia przebiegu granicy między państwami na łączącej je rzece regulowana jest normami prawa zwyczajowego, co sprawia, że zarzut podnoszony przez państwo C nie ma uzasadnienia w obowiązującym prawie, a tym samym skarga jest bezprzedmiotowa. MTS stwierdził, że ma jurysdykcję w sporze i przystąpił do jego rozpatrzenia.

Oceń zasadność stanowiska MTS w sprawie własnej jurysdykcji oraz stanowisk stron w postępowaniu w kluczowych dla sporu kwestiach z uwzględnieniem siły poszczególnych faktów i argumentów w nawiązaniu do postaw wszystkich pozostałych państw zaangażowanych w sporną sytuację. Przedstaw tok rozumowania trybunału w części merytorycznej postępowania, mającego za swój przedmiot rozstrzygnięcie sporu między państwami B i C. Swój wywód uzasadnij, odwołując się również do doktryny i orzecznictwa sądów międzynarodowych. Wszystkie wymienione w sprawie państwa należą do ONZ oraz z wyłączeniem państwa C są stroną konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. [35 pkt]

3. Rozwiń każde z haseł w związku międzynarodowoprawne definicje (maksymalnie 5-zdaniowe):
- a) tymczasowe stosowanie umowy międzynarodowej,
 - b) ustalenie autentyczności tekstu umowy,
 - c) morskie wody archipelagowe,
 - d) suwerenna równość państw,
 - e) jurysdykcja personalna,
 - f) koncyliacja,
 - g) międzynarodowa organizacja pozarządowa,
 - h) piractwo,
 - i) Stały Trybunał Arbitrażowy,

